

Pro memoria

John Frame

1930 10 10 – 2006 11 28

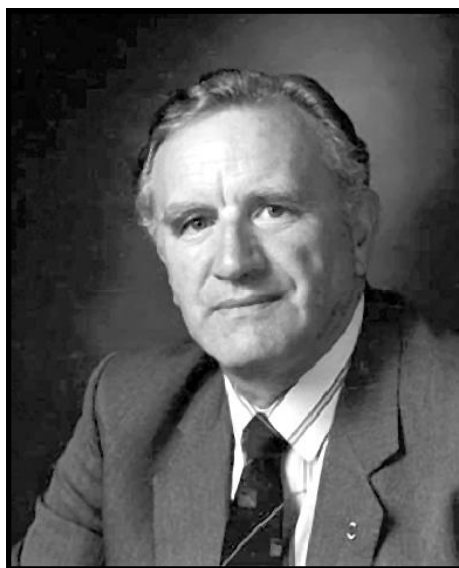
Išėjo Anapilin Lietuvos mokslų akademijos užsienio narys Johnas Frame'as.

Johnas Frame'as gimė Škotijoje. Baigęs gimnaziją, dvejus metus tarnavo Jungtinės Karalystės oro pajėgose. Baigė Glazgo universitetą. Podiplomines studijas tęsė Readingo (Anglija) ir Massey (Naujoji Zelandija) universitetuose. Įgijo agrarinių mokslų bakalauro ir magistro diplomus, filosofijos daktaro mokslo laipsnį.

Dr. J. Frame'as tapo žymiu Didžiosios Britanijos ir pasaulio mokslininku – žolininkystės, botanikos ir agroekologijos tyrėju. Ilgus metus buvo Škotijos aukštosios žemės ūkio mokyklos Žolininkystės centro vadovas, Agronomijos skyriaus ir Augalininkystės katedros vedėjas. Pagrindinės jo tyrimų kryptys – biologinio azoto problemos, ankštinių žolių (baltųjų bei raudonųjų dobilų, liucernų) biologija ir ekologija, dirvožemio ir *Rhizobium* bakterijų sąveika, žolių ėdamumas bei virškinamumas ir kita. Šiais tyrimais J. Frame'as labai praturtino agronomijos ir biologijos mokslus naujais rezultatais, originaliomis išvadomis ir stambiais apibendrinimais. Savo darbo vaisius plačiai skelbė gausiuose moksliniuose straipsniuose, kongresų ir konferencijų pranešimuose. Svarbiausius rezultatus apibendrino stambiose monografijose: *Improved Grassland Management*, 1992, 1994, 2000; *Temperate Forage Legumes* (su bendraautoriais), 1998; *Forage Legumes for Temperate Grasslands*, 2005.

J. Frame'as buvo puikus visuomenininkas ir organizatorius. Jis buvo Britų žolininkų draugijos prezidentas, Pietvakarių Škotijos žolininkų draugijos vicepirmininkas, Lenkijos žolininkų draugijos garbės narys, Rusijos ekologų draugijos garbės akademikas.

J. Frame'as mokėjo įtaigiai pateikti mokslo žinias ne tik studentams, bet ir praktikams, žemės ūkio konsultantams. Gerai perprato ne vien Didžiosios Britanijos, bet ir kitų pasaulio šalių ūkio problemas, todėl buvo ilgametis (nuo 1967) Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) mokslinis konsultantas – tarptautinių tyrimų programų organizatorius ir projektų vykdytojas. Po keletą metų dirbo Argentinoje, Urugvajuje, Kinijoje, Bulgarijoje, Slovakijoje, Lenkijoje ir kitur, o 1997–1998 m. ir Lietuvoje. Mūsų šalyje jis dalyvavo žolininkystės plė-

ros pieno ūkiuose projekte. Bendradarbiaudamas su Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba ir mokslo institutais jis pasitarnavo ūkių pažangai gerinant žolinių pašarų gamybą ir didinant gyvulių produktyvumą. J. Frame'o ir Lietuvos pievininkų bendradarbiavimas atkūrus Lietuvos nepriklausomybę įgijo konkretesnes formas. Nuo 1990 m. Lietuvos mokslininkai dalyvavo jo vadovaujamuose ar konsultuojamuose tarptautiniuose projektuose. J. Frame'as 2000 m. išrinktas Lietuvos mokslų akademijos užsienio nariu ir tapo periodinio leidinio *Žemdirbystė: mokslo darbai* aktyviu redakcinės kolegijos nariu. Jo redakciniai gebėjimai ir geranoriškumas buvo vaisingai naudojami ir rengiant tarptautinius leidinius *Grassland Science in Europe*, *Grassland and Forage Science* ir kitus.

Johno Frame'o, iškilaus mokslininko, darbo vaisiais dar ilgai naudosis pasaulio, taip pat Lietuvos mokslininkai, o jį pažinojusieji visuomet prisimins bičiulio geranoriškumą ir nuoširdžią šypsena.

*LMA narys koresp. prof. habil. dr.,
Lietuvos žemdirbystės instituto
profesorius emeritas Leonas Kadžiulis*

John Frame, Foreign Member of the Lithuanian Academy of Sciences, departed from this world.

John Frame was born in Scotland. Upon graduation from the Scottish Higher school, he served in the Royal Air Force for two years and then enrolled in Glasgow University. He continued his postgraduate studies at Reading (UK) and Massey (New Zealand) Universities and received his BSc, MSc and PhD.

Dr. John Frame became a prominent scientist in Great Britain and worldwide – a researcher in grassland, botany and agroecology. For many years he was Grassland Centre Leader of the Scottish Agricultural College, Chairman of the Agronomy Division and Head of the Crop Production Department. The main trends of his research were issues of biological nitrogen, the biological and ecological aspects of forage legumes (white and red clover, lucerne), the interaction between soil and *Rhizobium* bacteria, the edibility and digestibility of grass, etc. By his research, John Frame enriched the sciences of agronomy and biology with new results, original conclusions and sweeping generalizations. Results of his work were published in numerous papers, congress and conference proceedings. The key results were generalized in major monographs: *Improved Grassland Management*, 1992, 1994, 2000; *Temperate Forage Legumes* (with co-authors), 1998; *Forage Legumes for Temperate Grasslands*, 2005.

John Frame was a socially active person and a fine organizer. He was President of the British Grassland Society and Honorary Vice-President of the South West Scottish Grassland Society, Honorary Member of the Polish Grassland Association, and Honorary Academician of the Russian Ecological Society.

John Frame was especially good at transferring scientific knowledge not only to students, but also to practical workers and agricultural consultants. He knew very well the economic problems of both Great Britain and other countries, therefore he was a long-time (from 1967) scientific consultant of the Food and Agriculture Organization of the United Nations as well as an organizer of international research programs and project manager. For several years he worked in Argentina, Uruguay, China, Bulgaria, Slovakia, Poland and elsewhere; in 1997–1998 he participated in the project for grassland expansion in dairy farms of Lithuania. Closely cooperating with the Lithuanian Agricultural Consulting Service, he contributed to the progress in the production of grass forage and in livestock productivity. Following the restoration of Lithuania's independence, the cooperation between John Frame and the Lithuanian grassland researchers acquired more concrete forms. From 1990, Lithuanian scientists were taking part in international projects headed or consulted by him. In 2000, John Frame was elected Foreign Member of the Lithuanian Academy of Sciences; in the same year he became an active member of the Editorial Board of the scientific journal *Žemdirbystė (Agriculture)*. His editorial abilities and his good will greatly contributed to the preparation of such international publications as *Grassland Science in Europe*, *Grassland and Forage Science* and others.

The fruits of the work done by the prominent scientist John Frame will be long used by the world's (and Lithuanian) researchers, and his friends will always remember his good will and his warm smile.

*Prof. Leonas Kadžiulis, D.Sc.,
Corresponding Member of
the Lithuanian Academy of Sciences,
Professor Emeritus of
the Lithuanian Institute of Agriculture*